תשבץ העולם הזה 2556

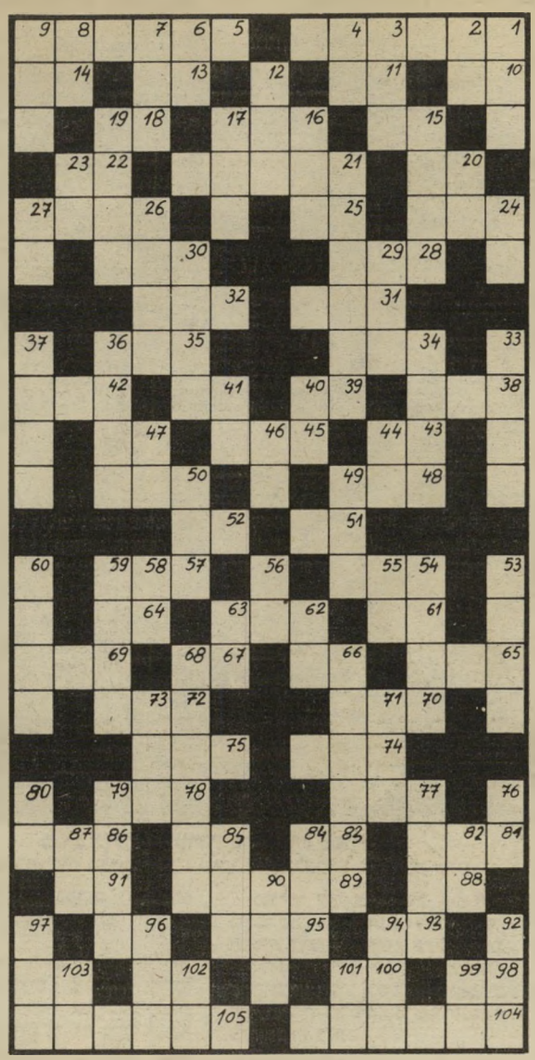

מאוזן:

1) בור, חסר־השכלה (4,2); 5) עירוני; 10) אמתחת; 11) אחד מארבעת אבות־נזיקין; 13) נמאס עליו; 14) מילת־בריתה; 15) רפה; 16) קפץ מעל; 18) יחד; 20) כלי־נגינה; 21) שייך לתנועה; 22) חור; 24) שם שיר של רחל, המתחיל במלים „בקר וערב לך ועליך...״; 25) מצוה; 26) שטח־המריבה בגבול הדרומי; 28) שמה הפרטי של מקבלת פרס־נובל יחד עם ש״י עגנון; 30) חוט צמח רקיק; 31) שקעוררית; 32) בירתה הישנה של ברזיל; 34) ביטול החלטה בתוקף סמכות; 35) מקום מרעה לצאן; 38) משקל נטוי על קו, ליישור קירות הבית; 39) אחד התוים הקטנים שעל האותיות, לנור; 41) יחידה הקובעת את תכונות התורשה; 42) גזלן, רוצח; 43) קריאת־צער; 45) חנית; 47) תוך; 48) פשט הסיר; 50) מעמד התולעת טרם הפכה לפרפר; 51) מציק, צורר; 52) שעבור. הכנעה; 54) מרחק של אלפיים אמה; 57) ארצה של המלכה בלקיס; 61) דבר הגנוז; 62) כלי למשחק הטניס; 64) ידיד; 65) הכתב העברי העתיק השומרוני; 66) מחבר האיש מנצרת (ש״מ); 67) ממהר; 69) מטרה; 70) חלק בפר; 72) ארץ ציה; 74) ספרי תפילין ומזוזות (ר״ת); 75) משך אחריו; 77) תשורה; 78) עור של בהמה; 81) גרם לעוורון; 83) מים רבים; 85) רטוב; 86) שם של מטבע; 88) ששים ושמונה; 89) תקופה של השמש או הירח; 91) פרוסת־לחם; 93) סוג; 95) עוף מעופות־השיט; 96) תו מוסיקלי; 98) שאין בו מום; 100) בבואה; 102) גבעה חלולה; 103) אחוריים; 104) שרף נוטף מן העצים (4,2); 105) כוהנות בתולות במיקדש ברומי.

מאונך:

1) רגב, גוש; 2) רקב; 3) חיזק, ביסס; 4) זמרה; 6) סופו של מחבר המרד על הקיין; 7) נקב במר־צע; 8) אינו צלוי ואינו מבושל; 9) טיט עבה; 12) משמש בבית־המרחץ; 15) ביטוי עממי לדל; 16) חומר לכתיבה; 17) בית־יציקה, על־שם רובע היהודים בונציה; 19) באר לשתות ממנה; 20) שור שנגח והזיק רק פעם אחת; 21) קיבוץ בנגב על שם צמח הגדל שם; 23) שער (ארמית); 24) שיורד ממנו ריר; 26) שיפור; 27) שקט; 29) תבואות שנשארו בשדה אחרי הקציר; 30) אחד מיסודות הכימיה; 33) תשוקה עזה; 34) דברי טענות ומענות; 36) אחד מתוארי אלוהים במקרא; 37) צמח־שדה הצומח מאליו; 40) מול; 41) יושב בארץ נוכריה; 44) סוג של מנעול; 46) פעוט; 47) עירמת אבנים; 49) תאנה בשלה; 50) עבר על גדות הכלי; 53) תבואת קיץ ממשפחת הדגניים; 54) מחט עם ניצב־עץ לנקוב בה; 55) יתיו; 56) בונה התיבה; 58) הגיע; 59) נביא בימי שלמה; 60) מטפחת להתעטף בה; 62) קבל לרשותך בדין; 63) בוא (ארמית); 66) חזקים, עצומים; 68) כינוי לחזיר (3,3); 71) העצם שבה תקועות השיניים; 73) ירק; 76) מושב עליון; 77) עמדה צבאית; 79) צמר המשמש לצביעה; 80) מידת־היובש (30 סאה); 82) תשלום־חובה; 84) חווה דעתו נגד איזה דבר; 85) חלק ספוגי המפריש מיץ; 87) תחת ל...; 90) פנה מקום; 92) אטם; 94) שמר; 96) הוציא מפיו; 97) גרעיני תבואה רטובים; 98) אחד הטע־מים; 101) מספר הצדיקים לפי המסורת; 102) תרגילי־סדר; 103) לפי מחזהו נתחברה גברתי הנאוה.

אביגיל יגאי

דף חדש

(המשך מעמוד 31)

האחרונות. סוף־סוף נמצא גם מממן ונתקבלו האישורים המתאימים בעזרת אנשים בעלי השפעה בפקינג. הכוונה בעיקר לשלושה אזורים שבהם התרכזו ציידי הנוף הקלאסיים של סין. בכלל, ציור הנוף נחשב היה תמיד בעיני הסינים לשיא היצירה האנושית.

האינך חושש שתהפוך פשוט לאפיגון של הציור הסיני?

לא. אמנם יש לי זיקה מסויימת לתפישת המרחב של האמנות הסינית וגם לקליגראפיה, לכתב־היד שלה. אבל התחביר שלי, אם ארצה ואם לא ארצה, הוא תחביר אירופי. אין לי שום כוונה להשתמש בתחביר הצורני הסיני. הם גם ציירו במיכחול ואני רושם בעיפרון ובעט. לכן אני חושב שהתוצאה תהיה מיפגש בין־תרבותי, מיפגש בין עולמות, לא המשך־נוסח.

יעקב שבתאי
מבוקש: זיכרון דברים

אל דאגה, אני לא אהפוך לסיני. האתגר הגדול בעבודה הזאת בעיניי הוא שהיא מנוגדת לכל מה שקיים כיום באמנות האופנתית/עכשווית. האמנות הסינית היא אמנות מופנמת, מהורהרת, מדיטאטיבית, בעלת גוון פילוסופי, בניגוד גמור לאמנות ההלם, החווייה המיידית, אמנות הצעקה, החבטה, המקובלת כיום במערב. אין באמנות המיזרח הרחוק זכר להיטות אחרי „המכה הראשונה״ האופיינית כל־כך בימינו. הם מציירים בפה סגור.

בהצלחה רפי קייזר. ואולי צריך לומר: קאי־זר.

ע. חדה ■

מוכות השמש

(המשך מעמוד 33)

מתרגשת, לא מבולבלת, אינטלגנטית מאוד. גלויה: „במשך כל השנים לא רציתי להתגרש. חשבתי שיהיה בסדר, שאצליח לשנות אותו. לפני שנתיים הרגשתי שנמאס לי לסבול. לאט־לאט התחלתי להתמרמר. סירבתי למלא פקו־דות. אם בין כה וכה אני מקבלת מכות, לפחות שאעשה מה שאני רוצה. לפני שבועיים הוא ניסה לאנוס אותי. פחדתי שיעשה גם לילדה משהו רע. החלטתי שזה הסוף. ברחתי לכאן.״

רות רוזניק עדיין לא התעייפה. מאות נשים זכו לאוזניה הקשובות. אל המעון הגיעה מתוך מודעות פמיניסטית. „במצבים האלה האשה הכי פגיעה, הכי זקוקה לעזרה. ב־15 השנים האחרונות זה הנושא החם ביותר בין הפמיניסטיות בעולם. רק בישראל מתייחסים למכות בסלחנות״.

רוזניק אינה מנהלת רישומים סט־טיסטיים על מצבן של שוכנות המעון. „אני יודעת בוודאות שקיימים שלושה מצבים: יש נשים שמתגרשות, יש החוזרות הביתה חזקות יותר, והגבר קולט את כוחן ושוב אינו מכה אותן, ויש כאלה שנשברות כאן. הצפיפות והליכלוך מבריחים אותן חזרה הביתה, אל המכות וההשפלה. אני קוראת להן

אונס ורצח

היא אם לי־15 ילדים, נ־שואה 26 שנים. בעלה ניסה לרצוח אותה, וגם אנס אחת מבנותיהם.

הניצולות של החיים. נשים שיום־יום מצליחות לשרוד מחדש.״

מרינה שמלשווילי (16), אם לתינוקת בת ארבעה חודשים, היא נערה חזקה, שאינה מוכנה להיכנע למינהגים מישפחתיים.

סיפורה של מרינה:

התארסתי בגיל 13 וחצי. התחתנתי בגיל 14. בנישואין אזרחיים, בחיפה. בעלי היה אז בן 21.

לפני כן הוריי הביאו לי הרבה גברים. מגיל 12 הביאו לי גברים. רצו שאתחתן מהם. אצלנו האשה מתחתנת ישר אחרי שהיא מקבלת וסת.

עוד כשהיינו מאורסים הוא היכה אותי. לא יכולתי לסבול את זה. ניסיתי להתאבד. אחר־כך רציתי לחזור לאמא שלי. היא אמרה: ‚את לא עשויה מזהב. כל הנשים סובלות, גם לך מותר לסבול'. והאחים שלי הרביצו לי וירבו איתי, אמרו שאני חייבת לחזור אליו.

חזרתי אליו. נכנסתי להריון, אבל לא הפסקתי להתלונן. למה שאסבול מכות והשפלות? הוא הפך אותי למשרתת שלו. גבר בן 21 הכריח אותי להלביש אותו. אף־פעם הוא לא התלבש לבד. אני הייתי מלבישה לו תחתונים ומיכנסיים וחולצה.

ואחרי כל זה הוא עוד הרביץ לי ואיים שירצח אותי: ‚את לא אשה טובה, את לא יודעת לבשל', הוא אמר לי. ‚אני אלאף אותך ובסוף אוריד אותך לזנות ותרוויחי בשבילי כסף'.

אחרי כמה זמן הצטרף אליו אבי החורג. גם הוא היכה אותי. בסוף לא יכולתי לסבול את זה. ברחתי מהבית. העובדת הסוציאלית הביאה אותי לכאן.

מגידים עתידות לאחור

מדור הרכילות הסיפרותית של ידיעות אחרונות („האוזן השלישית״) גילה אמת מרעישה: המבקר נסים קלדרון שיבח את ספריו של יעקב שבתאי המנוח בתוכנית הראיונות של יעקב אגמון שבה הופיע לאחרונה. והנה, „בסימן קריאה מס׳ 2 (מאי 73׳) כינה קלדרון את סיפוריו של יעקב שבתאי ‚גבב זוטות' ו‚מלודרמה'.״ נזעקת האוזן השלישית: הייתכן??

ייתכן גם ייתכן. שהרי עיון קל בתאריכים היה מגלה לו לאותו נקרן (נקרנית?) כי במאי 73׳ עוד לא ראה אור דפוס גם אחד משני הרומאנים של יעקב שבתאי, שבשלם זכה במוניטין הסיפרותיים (זיכרון דברים — הראשון שבהם — יצא לאור בשנת 1977).

או שמא גורס מכובדנו (מכובדתנו?), כי אסור לו למבקר לשנות את דעתו גם אם הסופר שלא נשא חן מלפניו קודם־לכן יתחיל לקלמס יצירות־מופת. בזו אחר זו?

במחשבה שניה: במציאות שלנו, הישראלית, אפשר שהם באמת חושבים כך.

ובמחשבה שלישית: מי שיש לו שתי אוזניים מתפקדות כהלכה לא זקוק, אמת־חיי שאינו זקוק, לשלישית.

והערה אחרונה־אחרונה, אני מתחייב: מי שרוצה לתפוס סופר (מבקר, חוקר־סיפרות וכו׳) בקלקלתו זקוק לדבר אחד: זכרון דברים.

דו־אוזן ■

איתן עמיחי
הדברת מזיקים בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (גוקים),
תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים,
עירפול מיוחד לארועים למניעת
יתושים וחרקים מעופפים.
רמת־גן רח׳ מודיעין 18, ת.ד. 2272 · טל. 790114-5-6
בשמירה על בריאותך ורכושך